



## **DODATAK V OPŠTEM PRAVILNIKU AUTO-KROSA** Pravila i procedure za sportske zvaničnike i volontere

### **UVOD**

Cilj ovog pravilnika je da objedini u jednom dokumentu sve što se odnosi na funkcionisanje sportskih zvaničnika i volontera u auto sportu. U tom smislu postoje dva cilja:

- da se utvrde prava, obaveze i misija sportskih zvaničnika i volontera
- da se sportskom zvaničnicima i volonterima dodeli mesto u auto sportu koje oni itekako zaslužuju jer bez njih auto sport ne bi postojao.

Termin volonteri, u ovom pravilniku, je namerno izabran da bi naznačio činjenicu da većinu sportskih zvaničnika na sportskim takmičenjima čine volonteri koji izdvajaju svoje slobodno vreme, a nekad i više puta godišnje, da bi doprineli razvoju auto sporta. I samo radi složenosti termina, u daljem tekstu ćemo koristiti termin sportski zvaničnici.

Uspostavljanje sistema licenciranja je od suštinskog značaja iz ovih razloga:

- Svaki sportski zvaničnik mora jasno da uoči put kojim treba da se kreće u svojoj auto sportskoj karijeri od početnika do zvaničnika A ranga pa čak i do međunarodnog nivoa.
- Organizator takmičenja mora biti u mogućnosti da objektivno oceni znanje i iskustva svakog sportskog zvaničnika.
- Jedinstven sistem licenciranja će olakšati razmenu sportskih zvaničnika između ASN-ova.

### **ČLAN 1 LICENCE SPORTSKIH ZVANIČNIKA**

#### **1.1 Rang licenci**

<b>Rang licenci</b>	<b>Izdaje</b>	<b>Za koga je licenca namenjena</b>
<b>A</b>	AKAS	Sportski zvaničnik imenovan od strane Akas-a, kao sudija na sportskim takmičenjima koji je predhodne godine posedovao licencu B ranga, za sportska takmičenja nacionalnog i međunarodnog karaktera.
<b>B</b>	AKAS	Sportski zvaničnik imenovan od strane Akas-a, kao sudija na sportskim takmičenjima koji je predhodne godine posedovao licencu C ranga, za sportska takmičenja nacionalnog karaktera.



C	AKAS	Sportski zvaničnik imenovan od strane Akas-a kao sudija na sportskim takmičenjima lokalnog i nacionalnog karaktera.
---	------	---

Ovi rangovi licenci mogu biti izdati za bilo koju od funkcija navedenu u Članu 3. ovog pravilnika.

Najmanja starosna granica za sportske zvaničnike je napunjenih 18 godina.

### **1.2 Osnovni uslovi za izdavanje, obnavljanje i unapređenje licence za sportske zvaničnike**

Svaka licenca se izdaje na godinu dana.

Da bi posedovao licencu C ranga svaki sportski zvaničnik treba da učestvuje u sportskom takmičenju najmanje jednom u toku tekuće ili prethodne godine na funkciju za koju se izdaje njegova licenca.

Da bi posedovao licencu B ranga sportski zvaničnik treba da učestvuje na najmanje dva takmičenja u toku takmičarske godine sa licencom C ranga.

Da bi posedovao licenca A ranga sportski zvaničnik treba da učestvovuje na najmanje četiri sportska takmičenja u toku takmičarske godine sa licencom B ranga i da polaže pismeni ispit – seminar pred Komisijom za licenciranje sportskih zvaničnika.

Da bi obnovio ili unapredio licencu sportski zvaničnik mora da pokaže određena znanja i sposobnosti na samom takmičenju. Kurs obnavljanja licence preporučuje za ponovno izdavanje licence ovim zvaničnicima koji nisu obavljali funkciju određeni vremenski period ili u slučaju značajne promene u sportskim pravilima.

Funkcije i odgovornosti predstavljene u Članu 3. ovog pravilnika predstavljaju osnov teorijskog i praktičnog treninga koji traje u zavisnosti od složenosti date funkcije.

Svaki sportski zvaničnik mora da pohađa *Program licenciranja sportskih zvaničnika i volontera*.

### **1.3 Komisija za licenciranje sportskih zvaničnika**

Komisija za licenciranje sportskih zvaničnika sastoji se od tri člana, a oni su:

- predsednik sportskih zvaničnika i volontera;
- predsednik komisije za sport i disciplinu i
- član izabran od strane AKAS-a.



Komisija donosi odluke na osnovu većine glasova njenih članova a njena uloga je da:

- razmatra zahteve za nove sportske zvaničnike na osnovu njihovog CV-a i učestvovanja u *Programu licenciranja sportskih zvaničnika i volontera*;
- rešava bilo koje probleme koji se odnose na sistem licenciranja;
- dostavlja predloge za poboljšanje datog sistema;
- da preko člana sportske komisije za sport i disciplinu na takmičenju vodi računa o kvalitetu obavljenih zadataka sportskih zvaničnika a isti dostavljaju kroz Zapisnike sa sednice sportske komisije takmičenja.

#### **1.4 Licence sportskih zvaničnika**

Svaki sportski zvaničnik koji učestvuje na sportskom takmičenju mora da poseduje licencu izdatu od strane AKAS-a. Sportski zvaničnik koji pripada drugom ASN-u može da učestvuje u u sportskom takmičenju kojim upravlja i/ili organizuje AKAS jedino uz saglasnost AKAS-a i uz posedovanje važeće licence datog ASN-a. Sportski zvaničnik na sportskom takmičenju može da pokazuje samo licencu izdatu od strane jednog ASN-a.

AKAS izdaje licence za svaku takmičarsku sezonu a njih razvrstava Komisije za licenciranje sportskih zvaničnika na:

- Grane sporta: auto i karting;
- Rang licence: A,B,C;
- Funkcija sportskog zvaničnika: direktor ili pomoćnik direktora – D, sportska komisija – SK, merioci vremena – ST i tehnička komisija – TK.
- Licenca mora da sadrži: broj licence, informacije o imenu, prezimenu i JMBG sportskog zvaničnika, kojem rangu pripada i za koju granu/disciplinu se izdaje.

## **ČLAN 2 PRAVA I OBAVEZE SPORTSKIH ZVANIČNIKA**

### **1.2 Prava sportskih zvaničnika**

Sportski zvaničnici imaju pravo:

- da budu blagovremeno upoznati sa radom i pravilima AKAS-a;
- da im se dodele zadaci koji odgovaraju njihovim sposobnostima, iskustvima i kvalifikacijama;
- da se osposobe za odgovarajuće zadatke;



- da znaju kome odgovaraju i ko ih kontroliše;
- da im se pruže odgovarajuće smernice i supervizije;
- da im se odezbedi zaštita, sigurnost i osiguranje u vreme obavljanja datih zadataka;
- da imaju pravo na prigovor;
- da im se prizna njihovo utrošeno vreme, iskustva, ideje i sposobnosti;

Svaki organizator sportskog takmičenja dužan je da obezbedi sportskom zvaničniku osiguranje za vreme trajanja takmičenja.

## **2.2 Obaveze sportskih zvaničnika**

Obaveze sportskih zvaničnika su:

- Da razumeju i slažu se sa odgovornostima koje nosi funkcija koja im se dodeljuje;
- Da odvoji vreme koje je potrebno za obavljanje zadataka za vreme trajanja takmičenja;
- Da primenjuje pravila AKAS-a i/ili organizatora takmičenja;
- Da budu pouzdani i odgovorni;
- Da prisustvuju brifinzima, kursevima i programima;
- Da budu timski igrači i da imaju obzira prema ostalim sportskim zvaničnicima.

## **ČLAN 3 DEFINICIJE/FUNKCIJE I ODGOVORNOSTI**

**3.1 Sportska komisija (SK)** ima najvišu nadležnost u sporvođenju Opšteg pravilnika auto-krosa, Sportskog pravilnika auto-krosa, Tehničkog pravilnika auto-krosa, ostalih Dodataka pravilnika i Dodatnog pravilnika takmičenja kao i Zvaničnog programa. Oni odlučuju o svim događajima koja se dese u toku takmičenja a naročito o:

- a. Kaznama za nepoštovane pravila;
- b. Ispravljanju Dodatnog pravilnika takmičenja;
- c. Promenama u redosledu ili broju vožnji;
- d. Odobravanju ponovnog starta nakon prekida trke;
- e. Prihvatanju ili odbijanju izmena od strane sudije činjenica starta;
- f. Izricanja penala ili novčanih kazni;



- g. Izricanja diskvalifikacija;
- h. Zabrani učestvovanja bilo kog vozača ili vozila za koji smatraju da ugrožava bezbednost takmičenja;
- i. Diskvalifikaciji bilo kog takmičara ili vozača za kojeg smatraju da je kriv za nedolično i nesportsko ponašanje;
- j. Odgađanju takmičenja u slučaju više sile ili ozbiljnih bezbedonosnih razloga;
- k. Promeni Zvaničnog programa koju traži direktor trke ili organizator iz bezbedonosnih razloga;
- l. Proglašavanju konačnih rezultata;
- m. Izvršavanju tehničke provere vozila;
- n. Alkotestiranju;
- o. Korišćenju elektronskog ili video sistema kao pomoć u donošenju odluka.

Sve klasifikacije i rezultati kao i donete odluke od strane sportskih zvaničnika moraju biti postavljene na zvaničnoj oglasnoj tabli ili elektronskoj oglasnoj tabli zajedno sa vremenom izdavanja dokumenata.

**3.2 Direktor trke (D)** nadgleda i kontroliše sve treninge i vožnje u okviru jednog takmičenja, može biti imenovan za ceo šampionat i ima mnoge pomoćnike. Direktor trke ima prevashodna ovlašćenja po ovim pitanjima:

- a. Kontrola treninga i vožnji u odnosu na raspored a ako je to potrebno predlaganje sportskoj komisiji izmenu rasporeda u saglasnosti sa Sportskim pravilnikom auto-krosa;
- b. Zaustavljanje bilo kog takmičarskog vozila u saglasnosti sa SPA;
- c. Zaustavljanja treninga ili vožnje u saglasnosti sa SPA ako smatra da nije bezbedno i sprovođenje procedure restarta;
- d. Procedura starta;
- e. Upotreba sigurnosnog vozila;
- f. Održavanje reda zajedno sa službenicima koji su zaduženi za javnu sigurnost;
- g. Kontrola takmičara i vozača koji u slučaju diskvalifikacije ne mogu da učestvuju na takmičenju;
- h. Provera da svako takmičarsko vozilo ima svoj startni broj i da je isti vidljiv;
- i. Sprovođenje takmičarskih vozila do startne rešetke;



- j. Sakupljanje i overavanje izveštaja od merioca vremena, sudija staze, tehničkih sudija i svih ostalih informacija potrebnih za održavanje rezultata;
- k. Priprema rezultata za zvanični izveštaj Sportske komisije;
- l. Nadgledavanje ulaska u prostor za takmičare.

**3.3 Sekretar takmičenja** je podrška direktoru trke i sportskoj komisiji u dostavljanju dokumentacije za takmičenje a odgovoran je za koordiniranje administrativnim poslovima na sportskom takmičenju, i to:

- a. Organizovanje potrebnih događaja i svih izjava vezanih za događaje kao i proveru dokumenata takmičara i vozača;
- b. Upoznavanje sporstkih zvaničnika sa njihovim dužnostima i priprema opreme za nesmetano funkcinisanje događaja;
- c. Zamenjivanje direktora trke u pripremi završnog izveštaja takmičenja.

**3.4 Rukovodilac merenja vremena (ST)** upravlja sistemom merenja vremena tako što nadgleda vremena i bodove za sve vozače na sportskom takmičenju koristeći opremu i instrumente za merenje vremena koja su u saglasnosti sa propisima takmičenja kako bi merenje vremena i rezultati bili tačni a obavaze su im:

- a. Javljanje direktoru trke na početku takmičenja koji mu daje potrebne instrukcije;
- b. Korišćenje aparata za merenje vremena odobrene od strane AKAS;
- c. Objavljivanje vremena za svaki krug koje trkačko vozilo napravi;
- d. Priprema, overavanje i slanje potrebnih izveštaja direktoru trke;
- e. Ne saopštavanje vremena ili rezultata nikome sem sportskoj komisiji ili direktoru trke ili na njihovo odobravanje.

**3.5 Rukovodilac tehničke komisije (TK)** upravlja pregledom trkačkih vozila i sigurnosne opreme vozača koristeći adekvatnu tehničku opremu koja potvrđuje propisana tehnička pravila a između ostalog i:

- a. Izvršavanje tehničke provere takmičarskih vozila pre takmičenja ako to od njih traži organizator ili organizacioni odbor takmičenja ili u toku takmičenja kada to od njih traži direktor trke i/ili sportska komisija, osim ako nije drugačije naglašeno u pravilniku;
- b. Koristi instrumenta odobrene od strane AKAS-a;





- c. Ne saopštavaju zvanične informacije nikome osim sporskoj komisiji, AKAS-u ili organizacionom odboru takmičenja;
- d. Pripremanje i overavanje dokumenata i predavanje istih gore navednim institucijama.

**3.6 Rukovodilac verifikacije** upravlja prijemom sve potrebne dokumentacije vozača i takmičara na sportskom takmičenju u to spadaju i sledeće:

- a. Sačinjava potrebni material za rad;
- b. Vršiti kontrolu prijemne dokumentacije vozača i takmičara

**3.7 Pomoćnik direktora za bezbednost** je odgovoran za sve vidove bezbednosti na takmičenju shodno pravilnicima i Elaboratu o bezbednosti takmičenja. On odgovara direktno direktoru trke a odgovornosti su mu:

- a. Da održava kontrolu, bezbednost i komunikaciju na sportskom takmičenju;
- b. Da nadgleda tim koji je zadužen za obezbeđivanje javnog reda i mira;
- c. Po nalogu direktora trke vrši alko-testiranje svih učesnika takmičenja;
- d. Na dan takmičenja proverava da li su svi timovi koji su zaduženi za bezbedno funkcionisanje i održavanje takmičenja na svojim pozicijama.

**3.8 Rukovodilac medicinske službe** je doktor medicine zadužen za organizaciju medicinskog osoblja i pružanju medicinske pomoći na sportskom takmičenju a njegove odgovornosti su:

- a. Da upravlja organizovanjem i administracijom medicinske službe na takmičenju;
- b. Da preuzme odgovornost za donošenje medicinskih odluka najvišeg nivoa.

**3.9 Vatrogasna služba** je tim zadužen za sprečavanje i gašenje vatre na takmičenju da bi se osigurala bezbednost vozača, takmičara i ostalih učesnika na istom. Odgovaraju direktno direktoru trke a njihove odgovornosti su:

- a. Da savesno i odgovorno izvršavaju zadatke koji su im dodeljeni;
- b. Da poseduju znanja i iskustva u rukovođenju procesa gašenja vatre.

**3.10 Sudije staze** obuhvataju ove funkcije na stazi: sudije servisnog parkišta, sudije zatvorenog parkišta (Parc Fermme), sudije starta, sudije mesta krivine, sudije činjenica starta/cilja i sudije semafora. Njihove odgovornosti su, od zavisnosti mesta delovanja, između ostalog:

- a. Sudije treba da zauzmu pozicije na stazi koje su im dodeljene od strane organizacionog odbora takmičenja;



www.serbiaautocross.rs

- b. Čim takmičenje počne, svako od sudija odgovara direktoru trke kome moraju da se jave kad god ih on pozove za bilo koji incident ili nezgodu koja se desila u zoni koju određeni sudija pokriva;
- c. Sudije mesta krivine su zaduženi za pokazivanje zastave i prvu pomoć vozačima u slučaju incidenta. Povezani su sa direktorom trke preko radio veze kome prijavljuju svaki incident, čukanje i ne primereno ponašanje.
- d. Sudija starta namešta vozače na startnu rešetku, nadgleda start i prijavljuje direktoru trke bilo koji prevremeni start.
- e. Sudije činjenica starta/cilja upravljaju brojačem krugova i pokazuju zastavu.
- f. Sudije semafora upravljaju semaforom po nalogu direktora trke.
- g. Sudije servisnog parkišta poziva vozače na start.
- h. Sudije zatvorenog parkišta (Parc fermme) obezbeđuju isto nedopuštanjem ulaska bilo kog, za vreme trajanja zabrane ulaska, ko nije nadležan.

## **ČLAN 4 DODELA PRIZNANJA SPORTSKIM ZVANIČNICIMA**

### **4.1 Svake godine AKAS će dodeljivati priznanje "IZVANREDNI SPORTSKI ZVANIČNIK U AUTO-KROSU"**

Ova nagrada se uručuje onome koji je u toku takmičarske godine pokazao izvanredan rad i posvećenost u obavljanju zadataka na sportskom takmičenju.

Svi organizatori takmičenja za datu godinu na osnovu objektivne procene donose odluku o dodeljivanju priznanja.

Nagrade će se dodeljivati na Godišnjoj dodeli priznanja za auto-kros.

Primena pravilnika od 10.april 2023.

**Sportska automobilska auto-kros asocijacija**  
**Predsednik sportskih zvaničnika**  
**Dragoslav Petrović**